

פרשת וישלח

שהי' אומר חוקי' שירה על הנס, שהי' נמצא שכל הבריאה ח"ו אינה מתנהגת מהשי"ת, לכן אמרה שעתה שלא אמר נמצא שאני אומרת וממילא נסתלק הקטרוג.

והנה כיון שגם הטבע מתנהגת הכל מהשי"ת אין בעצם חלוק בין נס לטבע לאדם השלם ביותר, ורק לאדם שאינו שלם כ"כ שיש לו מנס יותר התפעלות מחמת שאינו טבעי, אינו עושה הקב"ה נסים שלא יעשו גם הם כטבעי שלא יהי' לו מזה התפעלות, וגם כשעושה לו מנכה מוכיותיו, אבל לאדם השלם ביותר ששוה לו ממש נס וטבע לא איכפת להקב"ה לעשות לו נס בכל רגע, וכמו לרחב"ד [תענית כה א] שדלק החומץ מאותו הטעם שאמר מי שאמר לשמן וידליק יאמר לחומץ וידליק, שלשון זה מראה שבעצם שוה לו נס וטבע לכן נעשו לו נסים בכל רגע. ולכן ליעקב שהי' שוה לו ממש נס וטבע לא איכפת לו לשלוח גם מלאכים, ואף ללשון שהיו שלוחים גקט לשון מלאכים להראות שהם ממש שוה אצלו.

עפ' לפן גרתי [לב ה]. פרש"י גרתי בגי' תרי"ג וכו' ותרי"ג מצות שמרתי. נראה שהוא תנאי שאמר לעשו שידע שהוא איש שישמור בכל הזמנים, ואם רוצה לעשות שלום באופן זה ידבר עמו שלום, ואם לא יסכים אלא באופן שיתערבו עמו אין לדבר כלל בדבר שלום.

שם מש"כ רש"י דיעקב אמר לעשו שהברכות לא נתקיימו, תמוה דמסתבר שלכפור בדברי הנביא שהוא מעיקרי האמונה היה מחוייב ליהרג ולא לעבור, ואיך יאמר יעקב

וישלח יעקב מלאכים [לב ד]. הנה במלאכים ששלח יעקב יש תרי לישני חד מלאכים ממש וחד שלוחים [ב"ר עה ד]. ולכאורה תמוה איך ישלח מלאכים ממש שהוא דבר נסיי בעת שיכול לשלוח שלוחים פשוטים בלא נס, והא ח"ו מנכין מוכיותיו. ואף למ"ד שלוחים תמוה קצת מ"ט גקט בלשון מלאכים. והנכון לענ"ד להשלם ביותר אין לו התפעלות מנס יותר מהטבע הקבוע, דהא כיון שגם הטבע הקבוע ידוע שהוא נברא מהבורא יש מאין דאי אין לך נס גדול יותר מזה, וא"כ כבר ידוע לו שהקב"ה יכול לעשות בכל עת מה שרוצה ומאמין בזה אף כשלא יראה שום נס כל ימי חייו, ונמצא אדרבה שהמתפעל מנס יותר הוא קצת קטנות אמנה, וכמאמרם בכמה מקומות [ב"ב עה א] אלמלא ראית לא האמנת, ויש שנעשו ע"ז.

ובזה יש לפרש הא דהי' קטרוג על חוקי' שלא אמר שירה על הנס, אמרה הארץ שהיא תאמר שירה ונסתלק הקטרוג [סנהדרין צד א]. ולכאורה במה נסתלק הא עכ"פ חוקי' לא אמר שירה. אבל הכונה היא כדבארתי שכונת חוקי' מה שלא אמר שירה משום שלא הי"ל התפעלות מהנס יותר מאם הי' בדרך הטבע, כי ידע בכל העת שהי' יכול לעשות הכל, ולכן אם הי' אומר שירה הי' נמצא שמקטין ההתפעלות שיש כל העת מדרך הטבע שנברא יש מאין ומחדשה בכל יום, לכן הי' יותר חזוק אמונה במה שלא אמר שירה, והוא שאמרה הארץ כי במה שלא אמר חוקי' שירה הראה שהארץ שהוא העולם הטבעי אומרת שירה בכל העת, והוא שבח להי' יותר ממה

אשר ראם
לכאורה
ונה אלקים
ויגם מחנה
אופן אחר,
זוא התובע
ינה בהדור
לו שכר על
ייך לקיים
שאף שהם
ם, והתבונן
שו ממעשיו
אמש. והנה
זה שבארתי
ורי שעושה
ה רק סיבה
[ה] גירושין
י, והוי ג"כ
ז בנישואין,
ה היה אפשר
ות [סד א],
דול בהוצאה
ע על צוארו
קיים, ועשה
אבל אחרי
לימה ומחנה
בכל דבר.

אלקים זה
מחנים [לב
יכירו כי הוא
צדקות, כדי
ת הראשונים
להיות נסתר
אדרבה שידעו
ועושה צדקה